

Sygn. akt VII U 1448/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2017 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 marca 2017 r. w Warszawie

sprawy T. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę socjalną

na skutek odwołania T. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 11 sierpnia 2016 r., znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 11 sierpnia 2016 r., znak: (...) ten sposób, że przyznaje odwołującemu T. H. prawo do renty socjalnej na okres od dnia 1 kwietnia 2016 r. do 6 kwietnia 2018 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2016 r. (znak:/ (...)), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił T. H. przyznania prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do wskazanego świadczenia, gdyż nie spełnia ona warunków określonych w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej wobec uznania przez Komisję Lekarską orzeczeniem z dnia 12 lipca 2016 r., że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy jak tego wymaga ustawa (decyzja z dnia 12 maja 2014 r., znak: (...) tom I a.r.).

Od powyższej decyzji **T. H.** złożył odwołanie, domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty socjalnej, zarzucając, że stan jego zdrowia uzasadnia uznanie go za osobę całkowicie niezdolną do pracy. W treści odwołania ubezpieczony wskazał, że od 12 roku życia spożywał alkohol, a od 16 roku życia jest od niego uzależniony. Stwierdził, że jego choroba ma charakter trwały i mimo, że utrzymuje stan całkowitej abstynencji to jego stan zdrowia somatycznego całkowicie i stale uniemożliwia podjęcie jakiegokolwiek zatrudnienia (odwołanie z dnia 26 sierpnia 2016 r. k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie, wskazując, że treść zaskarżonej decyzji o odmowie przyznania renty socjalnej pozostaje w zgodzie z dyspozycją art. 4 ustawy o rencie socjalnej z uwagi na fakt, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS odwołujący nie został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 21 września 2016 r. k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony T. H., urodzony w dniu (...) W dniu 08 kwietnia 2016 r. złożył wniosek o rentę socjalną z tytułu całkowitej niezdolności do pracy(wniosek a.r. tom I).

W dniu 10 czerwca 2016 r. oraz 12 lipca 2016 r. wydane zostały orzeczenia odpowiednio lekarza orzecznika ZUS oraz komisji lekarskiej ZUS, które zgodnie ustaliły, że aktualne zaawansowanie schorzeń (w zakresie układu nerwowego i ruchu) narusza sprawność organizmu, ale nie powoduje całkowitej niezdolności do pracy (orzeczenia a.r. tom I).

Biorąc pod uwagę wyżej wymienione orzeczenia **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** decyzją z dnia 11 sierpnia 2016 r. (znak:/ (...)) **odmówił prawa do reny socjalnej T. H.** W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do wskazanego świadczenia, gdyż nie spełnia ona warunków określonych w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (decyzja z dnia 12 maja 2014 r., znak: (...) tom I a.r.).

Od niekorzystnej decyzji organu rentowego, T. H. złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 26 sierpnia 2016 r. k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie, wskazując, że treść zaskarżonej decyzji o odmowie przyznania renty socjalnej pozostaje w zgodzie z dyspozycją art. 4 ustawy o rencie socjalnej z uwagi na fakt, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS odwołujący nie został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 21 września 2016 r. k. 4 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu ortopedii, psychiatrii i neurologa oraz chorób wewnętrznych celem ustalenia, czy odwołujący się jest osobą całkowicie niezdolną do pracy zarobkowej, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz czy naruszenie sprawności organizmu powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia, czy też w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej (postanowienie z dnia 28 września 2016 r. k. 7 a.s.).

Biegły sądowy specjalista z zakresu ortopedii i traumatologii M. R., biegły sądowy specjalista z zakresu chorób wewnętrznych L. K., biegły sądowy specjalista z zakresu neurologii T. P. oraz biegły sądowy specjalista z zakresu psychiatrii J. W. w opinii łącznej z dnia 22 października 2016 r. stwierdzili, że wnioskodawca jest budowy prawidłowej, słabo się odżywia. Porusza się lekko utykając na prawą nogę i nie chodzi na piętach. Ma zaznaczoną oś kręgosłupa, pogłębioną kyfozę lędźwiową. Ruchomość jego kręgosłupa szyjnego ograniczona bólowo w zakresie zgięcia do tyłu oraz rotacji w stronę prawą. W rozpoznaniu biegli stwierdzili obustronny zespół mózdkowy – nasilony w stopni dosyć znacznym u osoby uzależnionej od alkoholu ze zmianami w mózdku oraz zanikami w badaniu (...). Wskazali również zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatię wielopoziomową w odcinku 1/s kręgosłupa z podawanym zespołem bólowym i uszkodzeniem korzeni nerwowych ((...)) oraz znacznie zmniejszoną frekwencję fali f w obu nerwach strzałkowych. Biegli stwierdzili również u wnioskodawcy (...) w fazie krytycznej w okresie jego abstynencji oraz nieznaczne ograniczenie ruchomości w związku z pęknięciem rzepki, które miało miejsce w 2013 r. Biegli stwierdzili uzależnienie wnioskodawcy od alkoholu, który wnioskodawca spożywa od 12 roku życia. W związku z tym naruszone zostały u Niego funkcje organizmu z zakresu (...) układu nerwowo-mięśniowo-szkieletowego związanego z ruchem. Według opinii biegłych stwierdzane dysfunkcje u badanego naruszają sprawność organizmu w sposób znaczny, mają charakter przewlekły i nie roku poprawy nawet przy systematycznym leczeniu zachowawczym, ponieważ w badaniu (...) głowy stwierdza się zaniki kory mózdku). Badany wymaga leczenia, a stopień naruszenia sprawności organizmu w zakresie układu neurologicznego i ruchu psychicznego czyni badanego długotrwale niezdolnym do pracy (protokół oględzin sądowo- lekarskich k. 24-27 a.s.; uzupełnienie k. 54 a.s.).

W dniu 02 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy zwrócił się do biegłych o jednoznaczne udzielenie w terminie 7 dni odpowiedzi na pytanie Sądu zawarte w postanowieniu z dnia 28 września 2016 r. tj. czy odwołujący się jest całkowicie niezdolny do pracy, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa (a jeśli tak to do kiedy) i kiedy powstała (zarządzenie z dnia 02 grudnia 2016 r. k. 33 V a.s.).

W uzupełnieniu opinii z dnia 14 grudnia 2016 r. biegli wskazali, że całkowita niezdolność do pracy u wnioskodawcy jest czasowa na okres 20-letni od dnia 06 kwietnia 2016 do dnia 06 kwietnia 2018 r. Natomiast całkowita niezdolność do pracy istniała przed ukończeniem 18 roku życia od roku 2001 (uzupełnienie opinii z dnia 14 grudnia 2016 r. k. 54 a.s.).

Organ rentowy nie wniósł żadnych uwag ani zastrzeżeń do opinii biegłych, przyjmując opinię do wiadomości jako rzeczowo uzasadnioną (pismo procesowe z dnia 01 stycznia 2017 r. k. 67).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującego. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Orzekając w przedmiotowej sprawie, Sąd oparł się jednak przede wszystkim na miarodajnych w jego ocenie opiniach biegłych sądowych - uznając, że są to biegli z zakresu medycyny adekwatnej do schorzeń, które czynią odwołującego całkowicie niezdolnym do pracy. W sporządzonych opiniach biegli sądowi wskazali bowiem, że istnieją przesłanki uzasadniające uznanie ubezpieczonego za osobę całkowicie niezdolną do pracy, co tym samym podważyło opinię lekarza orzecznika i Komisji Lekarskiej ZUS oraz wydaną na ich podstawie decyzję organu rentowego z dnia 11 sierpnia 2016 r., odmawiającą przyznania skarżącemu dochodzonego przez niego świadczenia, od której odwołanie stanowi przedmiot niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy w pełnym zakresie podziela łączną opinię biegłych sądowych, która w sposób jednoznaczny wskazała, że o stwierdzeniu całkowitej niezdolności do pracy u wnioskodawcy na okres 2 lat decyduje całościowo ujęte naruszenie funkcji organizmu, w tym układu nerwowo-szkieletowo-mięśniowego oraz psychicznego. Sąd stwierdził, że alkoholizm, który występuje u wnioskodawcy spowodował na tyle silny rozstrój organizmu, że proponowany przez biegłych sądowych 2-letni okres renty z tytułu niezdolności do pracy jest w pełni zasadny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie T. H. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 26 sierpnia 2016 r., znak: (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. 2013 r., poz. 1682), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Stosownie zaś do ust.2 powołanego przepisu osobie, która spełnia warunki określone w ust.1 przysługuje:

- 1) renta socjalna stała – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa- jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Z dyspozycji art. 15 ustawy o rencie socjalnej wynika, że ustawodawca w ramach oceny, czy spełnione zostały przesłanki do przyznania opisanego powyżej świadczenia nakazał odpowiednio stosować art. 12-14 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, które zawierają legalne definicje całkowitej i częściowej niezdolności do pracy. Mianowicie, przepis art. 12 ust. 1 powołanej ustawy wskazuje, że za całkowicie niezdolną do pracy należy uznać osobę, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy z powodu naruszenia sprawności

organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepis art.12 ust.3 ustawy za częściowo niezdolną do pracy uznaje osobę, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Dokonując oceny stanu zdrowia ubezpieczonego, należy mieć także na uwadze, że w rozumieniu przepisów ustawy emerytalnej, o niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2000 roku, sygn. akt II UKN 113/00). Ocena całkowitej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, co do zasady wymaga wiadomości specjalnych. W takiej sytuacji, sąd nie może orzekać wbrew opinii biegłych sądowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2009 r., III UK 30/09).

W świetle przytoczonych przepisów kwestią, od której uzależniona była zasadność odwołania T. H. było zatem ustalenie, czy odwołujący jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i czy niezdolność ta powstała z powodu naruszenia sprawności organizmu powstałej w ww. okresach.

Celem rozstrzygnięcia powyższych wątpliwości, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych specjalistów: ortopedy, psychiatry, neurologa i internisty, jako właściwych ze względu na występujące u ubezpieczonego schorzenia. W sporządzonej opinii łącznej biegli sądowi wypowiedzieli się w kwestii zdrowia odwołującego na podstawie oględzin jego osoby oraz zgromadzonej w aktach sprawy i aktach rentowych dokumentacji medycznej. Ich spostrzeżenia i wnioski są logiczne, nie budzą żadnych wątpliwości. Biegli oparli się na kompleksowym materiale dowodowym. Mając na uwadze posiadane wykształcenie, sprawność fizyczną badanego oraz aktualny stan czynnościowy jego narządu ruchu biegły wskazał, że zachodzą podstawy do uznania wnioskodawcy za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Jednocześnie biegli sądowi w opinii łącznej wskazali, że niezdolność do pracy odwołującego ma związek z naruszeniem sprawności jego organizmu przed 18 – tym rokiem życia.

Sąd w całości podziela wnioski i spostrzeżenia zawarte w opinii łącznej biegłych sądowych. W efekcie specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez Sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłego za przekonującą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04).

Reasumując powyższe rozważania natury prawnej i faktycznej stwierdzić należy ponad wszelką wątpliwość, że odwołujący z uwagi na swój stan zdrowia nie jest zdolny do podjęcia jakiejkolwiek pracy, a zatem jest całkowicie niezdolny do pracy na stałe. Nadto niezdolność ta powstała przed 18 rokiem życia, a zatem spełnił wszystkie przesłanki do skutecznego ubiegania się o przyznanie prawa do renty socjalnej.

Sąd Okręgowy, kierując się powyższymi względami uznał zatem odwołanie za zasadne i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał T. H. prawo do renty socjalnej od dnia 01 kwietnia 2016 r. do 6 kwietnia 2018 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)